

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	23 juli 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2020-0452	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	820AB98B	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	2 maart 2020	FAX	030-2583139
UW NUMMER		E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- kaart planlocatie - maatregelen werkprotocol	ONDERWERP	Ontheffing ruimtelijke ingrepen Westdijk te Bunschoten

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 2 maart 2020 van Waterschap Vallei en Veluwe, om ontheffing in het kader van artikel 3.8, eerste lid en via schakelbepaling 3.10, tweede lid van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u:

ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden en vangen, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de heikikker, poelkikker en de rugstreeppad;

ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a en b, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden en vangen en het opzettelijk beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de ringslang,

voor de periode van 1 september 2020 tot en met 1 juli 2022.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het ontdoen van de Westdijk (binnendijkse berm van de dijk) te Bunschoten van Thermisch Gereinigde Grond (TGG). Op basis van revisiegegevens van de aanlegfase en de dwarsprofielen, wordt geschat dat in totaal circa 75.000 m³ TGG aanwezig is.

Er wordt ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.5 en 3.10 van de wet, voor wat betreft de heikikker (*Rana arvalis*), poelkikker (*Rana lessonae*), rugstreeppad (*Bufo calamita*) en de ringslang (*Natrix natrix*), voor de periode van 1 september 2020 tot en met 1 juli 2022.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Op 21 juni 2020, 3 juli 2020, 13 juli 2020 en 22 juli 2020 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De heikikker, poelkikker en de rugstreeppad zijn beschermd ingevolge artikel 3.5 van de wet. De ringslang is beschermd ingevolge artikel 3.10 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Motivering

Op basis van het onderliggend natuuronderzoek is suboptimaal leefgebied van de ringslang, poelkikker, heikikker en rugstreeppad vastgesteld. De aanwezige teen- en kavelsloten zijn mogelijk geschikt als voortplantingswater voor de betreffende amfibieën. De dijk kan dienst doen als hoogwatervrije overwinteringsplek van de ringslang, rugstreeppad en heikikker. Gelet op de recente realisatie van het dijkversterkingsproject, is het echter niet aannemelijk dat dit daadwerkelijk een overwinteringsplek is.

Door de werkzaamheden gaat suboptimaal leefgebied van de soorten verloren en kan niet worden uitgesloten dat er exemplaren gedood worden. Om de negatieve effecten op de beschermde soorten zoveel mogelijk te verzachten worden de volgende maatregelen voorgesteld. De werkzaamheden vinden zoveel mogelijk plaats buiten de kwetsbare periode van de soorten. Tussen de verschillende soorten en de voor hen geldende kwetsbare perioden zit overlap. In zijn algemeenheid geldt voor maatregelen die effect hebben op water dat de uitvoering bij voorkeur plaatsvindt in de maanden september tot oktober.

Echter, de betreffende soorten kunnen zich het hele jaar op het land ophouden, waardoor ze het hele jaar ook kwetsbaar zijn. In de actieve periode zijn de dieren het best in staat om zich te verplaatsen weg van de werkzaamheden. De uitvoering van het project op land kan derhalve het beste starten vanaf mei tot juni.

Maatregelen bij werkzaamheden aan het dijklichaam en teensloot

Alle werkvlakken die in het najaar en winter ontgraven worden, dienen vooraf (uiterlijk oktober) kort gemaaid en ook kort gehouden te worden. Soorten worden zo ontmoedigd hier te gaan overwinteren. Werkvlakken die vanaf het voorjaar ontgraven worden, dienen tevens voorafgaand kort gemaaid te worden met een stapvoets tempo (zodat dieren eventueel kunnen ontvluchten), waardoor soorten ontmoedigd worden hier aanwezig te zijn. In de actieve periode van de soorten (start globaal vanaf februari-maart) controleert de ecooloog doorlopend (intensiteit naar eigen inschatting van de ecooloog/deskundige) op aanwezigheid van soorten in en rondom het werkgebied. Bij aanwezigheid van een beschermde soort wordt deze verplaatst naar een locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Wanneer er tegen de verwachting in, er toch veel exemplaren van de soorten in het plangebied zitten, dan kan op aangeven van de ecooloog ervoor gekozen worden om een scherm te plaatsen en dieren te verplaatsen.

Maatregelen bij werkzaamheden aan kavelsloten

De uitvoering van de werkzaamheden aan kavelsloten dienen plaats te vinden in de maanden oktober tot en met februari. De werkzaamheden (zoals baggeren en herprofilen) mogen niet plaatsvinden bij watertemperaturen rond of onder het vriespunt of als deze hoog zijn, zoals boven de 25 graden Celsius. De werkzaamheden worden vanaf een zijde, en in één richting uitgevoerd. Het bagger of slib wordt op de kant gebracht en uitgezocht op de aanwezigheid van vissen, amfibieën en andere dieren. Indien de bagger of slib niet op de kant gebracht mag worden (vanwege verontreiniging), dan dient deze in een open container overgebracht te worden. De begeleidende ecooloog zoekt dan in de container de bagger/slib door op de aanwezigheid van vissen, amfibieën en andere dieren. Na afronding van de werkzaamheden is de functie en inrichting van het gebied feitelijk onveranderd gebleven en is het gebied in gelijke mate geschikt voor aanwezige beschermde soorten. Bovendien zijn er geen effecten op het functioneren van het huidige watersysteem. De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. In de bijlage zijn extra maatregelen opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden verder te verzachten. Ondanks de zorgvuldige werkwijze is echter sprake van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Staat van instandhouding

De heikikker komt wijdverbreid voor in Regio Utrecht en Gelderland, en leeft daar in allerlei landschapstypen. De soort is volgens de Rode lijst niet bedreigd. De trend is stabiel en lijkt zelfs tegen een lichte toename aan te zitten.¹ De poelkikker komt in de oostelijke helft van Nederland voor. De soort is daar algemeen voorkomend, soms met grote populaties. De landelijke trend is stabiel en de soort staat niet op de Rode lijst.² De rugstreeppad is algemeen voorkomend in Nederland en vindt daar onder andere zijn leefgebied in de polderlandschappen. De soort staat als gevoelig op de Rode lijst en de landelijke trend vertoont ook een matige afname.³ De soort komt slechts zeer diffuus

¹ https://www.ravon.nl/Portals/2/Bestanden/Soorten/Heikikker_Atlastekst.pdf

² https://www.ravon.nl/Portals/2/Bestanden/Soorten/Poelkikker_Atlastekst.pdf

³ https://www.ravon.nl/Portals/2/Bestanden/Soorten/Rugstreeppad_Atlastekst.pdf

in de omgeving van het plangebied voor. In het plangebied is hij niet eerder vastgesteld. De kans op effecten in het plangebied lijken op voorhand verwaarloosbaar, maar kunnen op basis van aanwezige potentiële geschiktheid van de habitat niet volledig uitgesloten worden. De ringslang komt wijdverbreid voor in de regio. De trend van de soort is stabiel of neutraal. Hoewel de soort op de Rode lijst als kwetsbaar is aangegeven, zal de ontwikkeling geen negatieve invloed hebben op de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de soorten niet in het geding door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten voor wat betreft de heikikker, poelkikker en rugstreeppad en het algemeen belang voor wat betreft de ringslang.

Ter onderbouwing is in de aanvraag het volgende aangegeven:

- *De Raad van State heeft geoordeeld dat het Waterschap in overtreding is ingevolge de Wet bodembescherming en er sprake is van een 'nieuw geval' van bodemverontreiniging. De Raad van state heeft het waterschap een termijn gesteld waarbinnen de verontreiniging opgeruimd moet zijn. Hier rust een dwangsom op.*
- *Het RIVM heeft onderzoek gedaan naar de risico's als gevolg van de aanwezigheid van de TGG en verspreiding van de verontreiniging.⁴ Het RIVM concludeert dat in huidige, beheerste situatie waarbij doorspoeling van de oppervlaktewateren in de polder plaatsvindt, de risico's op o.a. weidevogels beperkt lijken maar dat effecten op bodemfauna en gewasgroei aannemelijk of reëel zijn. De korte-termijn aanbevelingen zijn o.a. het continueren van het doorspoelen van de sloten, het niet gebruiken van het water uit de teensloten voor drinkwater (vee), het monitoren van het geleidingsvermogen gedurende het seizoen dat percelen die beweiden worden en een aangepast baggerbeheer i.v.m. chloride en sulfaat. Indien de dijk in de nabije toekomst vervangen wordt, is de verwachting dat er geen sprake is van een risico dat van zouten voor weidevogels in het gebied. Indien de Westdijk in de huidige situatie in stand wordt gehouden, is een herevaluatie van de in het onderzoek gehanteerde uitgangspunten noodzakelijk. Met andere woorden, als de Westdijk in stand wordt gehouden zijn de gevolgen hiervan nog onzeker, dus is preventief handelen vereist.*
- *Veehouders worden beperkt in hun bedrijfsvoering doordat vee niet uit de teensloten kunnen drinken. Daarnaast gelden er beperkingen voor het schonen van de kavelsloten en de verwerking van het slootbodemmateriaal op de landbouwgronden.*
- *Aan de Westdijk wordt drinkwater gewonnen door Vitens. Vitens heeft aangegeven dat het op korte termijn verwijderen van de TGG zeer gewenst is om verdere verspreiding van de verontreiniging tegen te gaan.*

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat de belangen voldoende onderbouwd zijn. De ecologische impact op de heikikker, poelkikker, rugstreeppad en de ringslang zijn, door het nemen van maatregelen, minimaal en tijdelijk. De staat van instandhouding van de soorten komen door het project niet in gevaar. Het belang gediend met het project mag daarom in deze zwaarder wegen dan het beschermingsbelang dat volgt uit de verbodsbepalingen die dienen ter bescherming van de soorten.

Alternatievenafweging

Alternatieve locatie & inrichting

De aanwezige verontreiniging in de dijk en sloten is locatie gebonden. Een andere locatie kan dit probleem niet oplossen en is derhalve geen alternatief. Er wordt met de inrichting zoveel mogelijk rekening gehouden met de aanwezigheid van beschermde soorten en hun kwetsbaarheid, bijvoorbeeld door fasering.

Alternatieve werkwijze en planning

De werkwijze is dusdanig opgezet dat negatieve effecten van de uitvoering van het plan op flora en fauna tot het uiterste minimum beperkt zal blijven. Door de voorgenomen werkwijze wordt zorgvuldig handelen wel gegarandeerd en met de plannen wordt het gebied nadien weer geschikt voor de soorten. Daarnaast wordt er zoveel mogelijk op afstand gewerkt buiten de kwetsbare perioden van de aanwezige soorten, of wordt het werkgebied pas na een ecologisch check vrijgegeven. Daarnaast gaat het om een tijdelijke verstoring. In deze situatie is er geen gunstigere oplossing voorhanden. Een ecologische deskundige zal zolang bij het plan betrokken blijven. Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

⁴ Risico-evaluatie Bunschoten. Een evaluatie van ecologische en landbouwkundige risico's in de polder gelegen aan de Westdijk te Bunschoten. Juli 2019

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 3.10, tweede lid van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD).

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munse
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Waterschap Vallei en Veluwe op 2 maart 2020, en de aanvullingen hierop van 21 juni 2020, 3 juli 2020, 13 juli 2020 en 22 juli 2020, gelet op de artikelen 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Waterschap Vallei en Veluwe

Adres: Postbus 4142

Postcode en woonplaats: 7320 AC Apeldoorn

Ontheffing 820AB98B voor het tijdvak van: 1 september 2020 tot en met 1 juli 2022

van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden en vangen, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de heikikker (*Rana arvalis*), poelkikker (*Rana lessonae*) en de rugstreeppad (*Bufo calamita*); van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder a en b, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden en vangen en het opzettelijk beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de ringslang (*Natrix natrix*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft de Westdijk te Bunschoten (zie kaart planlocatie in bijlage 1 bij dit besluit).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Wie is de begeleidende ecoloog (inclusief contactgegevens);
 - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecoloog begeleid;
 - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen die invloed hebben op de beschermde soorten, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 5 bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecoloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. In het

- logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 9 tot en met 11, geregistreerd.
9. De maatregelen, genoemd in het bij de aanvraag gevoegde Werkprotocol van 2 juli 2020 (zie bijlage 2 bij dit besluit) dienen te worden opgevolgd.
 10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met:
 - a. de kwetsbare voortplantingsperiode (februari tot en met juli) en de kwetsbare winterperiode (oktober tot en met februari) van de heikikker;
 - b. de kwetsbare voortplantingsperiode (maart tot en met september) en de kwetsbare winterperiode (oktober tot en met april) van de poelkikker;
 - c. de kwetsbare voortplantingsperiode (april tot en met juli) en de kwetsbare winterperiode (oktober tot en met maart) van de rugstreeppad;
 - d. de kwetsbare voortplantingsperiode (maart tot en met september) en de kwetsbare winterperiode (oktober tot en met maart) van de ringslang.
 11. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
 12. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

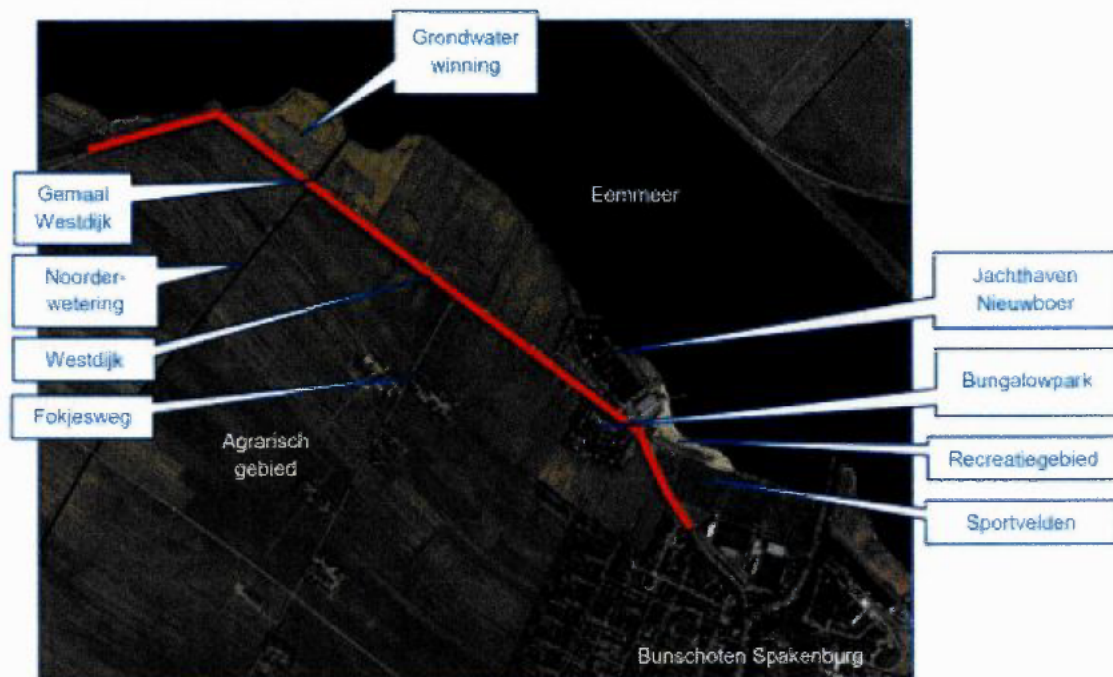
Na afloop van de werkzaamheden

13. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

Bijlage 1 Kaart planlocatie

4 Maatregelen

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de te nemen maatregelen om negatieve effecten op (beschermde) soorten te voorkomen en/of mitigeren.

4.1 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende dieren en planten alsmede voor hun directe leefomgeving geldt krachtens artikel 1.11 (lid 1 en 2) van de Wet natuurbescherming de algemene zorgplicht. Via de betreffende verbodsbepaling wordt eenieder medeverantwoordelijk gesteld voor de zorg en bescherming van flora en fauna en dient men geen handelingen uit te voeren die opzettelijk soorten kunnen aantasten. Naast de regels die in de werkprotocollen worden gesteld aan de uitvoering van activiteiten, wordt altijd de zorgplicht in acht genomen. Per activiteit moet ter plaatse bekeken worden hoe invulling wordt gegeven aan de zorgplicht. Het gaat hierbij om maatregelen die verstoring of doding van dieren en/of vernietiging van planten voorkomen dan wel beperken. Daarnaast gaat het om de instandhouding van hun verblijfplaatsen/groeiplaatsen.

- Voorafgaand aan het broedseizoen, wordt het werkterrein ongeschikt gemaakt/ gehouden. Dit kan door de vegetatie kort te maaien en regelmatig (bij voorkeur met hand) te betreden. Ook kan dit door het plaatsen van paaltjes (1 x 25 m¹) met rood-wit-linten in het gebied (zodat deze wapperen in de wind).
- Voorafgaand aan het broedseizoen wordt waar nog werkzaamheden gaan plaatsvinden de vegetatie kort gemaaid, tot niet hoger dan 5 cm.
- De ecooloog controleert tijdens het broedseizoen op locatie op eventuele vestiging van vogels. De controle gebeurt wekelijks, tenzij er door de ecooloog een andere intensiteit wordt bepaald. Waar nodig, zal de ecooloog de intensiteit verlagen of verhogen en, indien nodig acties bepalen, zoals het aanvullend maaien of verwijderen van vegetatie of het onaantrekkelijk maken van de locatie door vogelwerende maatregelen (zoals rood-wit linten of door licht en geluid).
- Maak het werkterrein tevens ongeschikt door het ontstaan van ondiepe plassen en sporen tegen te gaan en bestaande plassen en sporen op te vullen dan wel te draineren, dit alles ter preventie van vestiging van rugstreeppadden.

4.4 Specifieke voorwaarden ten behoeve van de uitvoering

4.4.1 Werkzaamheden aan het dijklichaam en teensloot

- Alle werkvlakken die in het najaar en winter ontgraven moeten worden, moeten vooraf (uiterlijk oktober) kort gemaaid en ook kort gehouden worden. Soorten worden zo ontmoedigd hier te gaan overwinteren. Het maaien gebeurt met een stapvoets tempo, rekening houdend dat eventuele dieren kunnen vluchten. De ecooloog controleert of de maatregel voldoende effectief is, en of de volgende stappen uitvoerbaar zijn.
- De grondwerkzaamheden starten na vrijgave in oktober.
- Werkvlakken die vanaf het voorjaar ontgraven worden, moeten voorafgaand kort met een stapvoets tempo (zodat dieren eventueel kunnen ontvluchten) gemaaid worden, waardoor soorten ontmoedigd worden hier aanwezig te zijn. De ecooloog controleert of de maatregel voldoende effectief is.
- In de actieve periode van de soorten (start globaal vanaf februari-maart) controleert de ecooloog doorlopend (intensiteit naar eigen inschatting) op aanwezigheid van soorten in , en rondom het (volgende) werkgebied. In het geval dat aanwezigheid van beschermde soorten blijkt, dan bepaalt de begeleidende ecooloog het volgende:
 - De soort wordt verplaatst buiten bereik van de (toekomstige) werkzaamheden. Hij/zij noteert waar welke soort en in welk aantal deze wordt uitgezet, verwerkt deze locatie in de NDFF (Nationale Database Flora en Fauna) en geeft groen licht op vervolg van de werkzaamheden.
 - Indien het risico op schade aan soorten te groot geacht wordt (bijvoorbeeld bij het onverwacht aantreffen van meerdere dieren/ kleine populatie), dan moet op aanwijzen van de ecooloog een kerend scherm geplaatst worden. In dat geval dienen ook dieren weggevangen te worden, en moet de inspanning van de begeleidende ecooloog verhoogd worden. Pas na deze werkzaamheden geeft de ecooloog groen licht voor uitvoering van de werken.
- De werkzaamheden worden gefaseerd in dijkvakken uitgevoerd. De route is daarbij niet exact op voorhand aan te geven, maar de verwachting is dat er in twee vakken tegelijkertijd wordt gewerkt.

4.4.2 Werkzaamheden aan kavelsloten

- De uitvoering vindt bij voorkeur plaats in de maanden oktober tot en met februari. Zie hiervoor het hoofdstuk over de kwetsbare periode.
- De werkzaamheden (zoals baggeren en herprofilen) mogen niet plaatsvinden bij watertemperaturen rond of onder het vriespunt of als deze hoog zijn, zoals boven de

25 graden Celcius. De temperatuurgrenzen en de eventuele extra maatregelen worden bepaald door een ecologisch deskundige.

- De werkzaamheden worden vanaf een zijde, en in één richting uitgevoerd.
- Het bagger of slib wordt op de kant gebracht en uitgezocht op de aanwezigheid van vissen, amfibieën en andere dieren. Die worden buiten bereik van de werkzaamheden teruggezet in een watergang (een kortdurende opslag van dieren in een emmer is hierbij soms nodig).
- Indien de bagger of slib niet op de kant gebracht mag worden (vanwege verontreiniging), dan dient deze in een open container overgebracht te worden. De begeleidende ecooloog zoekt dan in de container de bagger/slib door op de aanwezigheid van vissen, amfibieën en andere dieren. Bij een teveel aan uitgezochte bagger/slib, moet deze overgebracht worden naar een andere container. Het is niet mogelijk voor de ecooloog om in een dikke laag bagger/slib soorten weg te vangen. De uit te zoeken laag moet dun (< 10 cm) zijn. Bij de werkzaamheden moet de veiligheid van de ecooloog voldoende gewaarborgd zijn.
- De uitvoering van de werkzaamheden moet veilig plaatsvinden volgens de richtlijnen in het V&G plan.
- De begeleidende ecooloog geeft het tempo van de werkzaamheden aan.